

УДК 355.4

П.О. Скоренький

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, Вінниця

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УГРУПОВАННЯ АВІАЦІЇ ПОВІТРЯНИХ СИЛ

В статті запропонований порядок функціонування системи технічного забезпечення угруповання авіації Повітряних Сил. Надано можливі шляхи модернізації системи управління технічним забезпеченням.

Ключові слова: система технічного забезпечення, оптимізація системи управління.

Вступ

На порядок функціонування системи технічного забезпечення (ТхЗ) впливає ряд факторів, і різні заходи організаційного і технічного характеру, що проводяться як завчасно, так і безпосередньо в ході бойових дій угруповання авіації Повітряних Сил (УгрАПС).

Розвиток виробничої бази варто розглядати як на авіаційних ремонтних підприємствах, так і в авіаційних бригадах, а саме: в підрозділах ТЕЧ АТ і позиції підготовки ракет (ППР). При цьому, основними напрямками є:

- впровадження перспективних технологій ремонту літальних апаратів і ракет;
- уніфікація та модернізація обладнання, що знаходиться на авіаремонтних заводах (АРЗ) і в авіаційних бригадах;
- планування забезпечення та забезпечення підрозділів авіаційних бригад засобами механізації для підвищення авіаційних засобах ураження (АЗУ) на літак;
- оптимізація кількості місць зберігання АЗУ;
- створення запасних комплектів ремонту літаків та АЗУ;
- раціональна побудова робочих місць за рахунок наявності у цих місцях стаціонарних та рухомих систем енергозабезпечення, спеціального технологічного обладнання, контрольно-перевірочних та вимірювальних приладів, запасів тари та пакувального матеріалу;
- підготовка мобільних комплектів обладнання для відновлення боєготовності літальних апаратів.

Тобто для вирішення завдань ТхЗ бойових дій УгрАПС буде недостатньо створення лише запропонованої структури системи [1 – 5]. Одним із складніших питань організації функціонування є визначення ефективних шляхів удосконалення виробничої бази для досягнення необхідного рівня ефективності функціонування системи ТхЗ в цілому, що і є метою даної статті..

Результати досліджень

Основною характеристикою виробничої бази є розрахункові виробничі можливості авіаційних ре-

монтних підприємств та підрозділів авіаційних бригад у відновленні АТ, яка отримала експлуатаційні та бойові пошкодження, а також можливість евакуації пошкоджених літальних апаратів з місць вимушених посадок.

Під час бойових дій фактично добові виробничі можливості виїзних ремонтних бригад ДП МО України будуть зменшуватися через втрати особового складу та засобів ремонту та експлуатації, а також збільшення загального часу на відновлення літальних апаратів та підготовку АЗУ до застосування через втрати часу на відновлення засобів ремонту, експлуатації та механізації.

Аналіз існуючої системи ТхЗ показав, що продуктивність виробничої бази є меншою від потреби, тому вимагає удосконалення.

Підготовка літальних апаратів і АЗУ до бойового застосування буде здійснюватися за двома напрямками:

- силами виїзних ремонтних бригад ДП МО України з ремонтними групами ТЕЧ АТ - відновлення пошкоджених літальних апаратів як на аеродромах постійного базування, так й зі зміною аеродрому;
- силами авіаційних ескадрилій – підготовка літаків до бойових вильотів, силами ППР – підготовка АЗУ до застосування

Можливості ремонтних груп обмежені через відсутність запасних комплектів ремонту літаків та АЗУ на авіаційних ремонтних підприємствах, через наявність несправних та розукомплектованих пересувних засобів ремонту на базі автомобіля, спеціального інструменту та обладнання.

Можливості авіаційних ескадрилій та позиції підготовки АЗУ також обмежені через недостатню кількість засобів механізації для підвищення АЗУ на літаки і контрольно-перевірочної апаратури для перевірки та підготовки ракет до бойового застосування.

Тому для підвищення ефективності виробничої бази з метою своєчасного та повного забезпечення бойових дій УгрАПС пропонуємо:

1. Додатково в авіаційні бригади поставити по одному комплекту пересувних засобів ремонту на базі автомобілів з 1-го Центру матеріально-технічного забезпечення.

2. За рахунок надлишкових літаків-донорів укомплектувати виїзні ремонтні бригади з АРЗ запасними комплектами ремонту літаків.

3. Виготовити на Державному підприємстві “Артем” (м. Київ) автоматизовані системи контролю керованих засобів ураження та укомплектувати ними авіаційні бригади.

4. Виготовити на Державному підприємстві МО України “ЛДАРЗ” (м. Львів) засоби механізації для підвищення АЗУ на літак.

Ефективність функціонування системи значною мірою залежить від рівня підготовленості інженерно-технічного складу підрозділів авіаційних бригад та авіаційних ремонтних заводів.

Для вирішення проблеми укомплектування авіаційних бригад інженерно-технічним складом з необхідним рівнем професійної підготовки доцільно проводити навчання фахівців кадру і запасу з урахуванням потреби в них для авіаційних бригад на воєнний час, організувати підготовку у Харківському університеті Повітряних Сил (м. Харків). Оптимальним варіантом є використання фахівців, які пройшли 6-місячне навчання у навчальному закладі та у військах.

Таким чином, підвищення ефективності виробничої бази та рівня професійної підготовки інженерно-технічного складу буде досягатися забезпечення заданого льотного ресурсу, боєздатності авіаційних частин УгрАПС.

Успішне вирішення завдання управління системою ТхЗ бойових дій авіаційних частин УгрАПС можливо шляхом застосування інформаційних технологій, оптимізації (створення раціональної) структури і удосконалення організації функціонування органів управління, створення системи зв'язку для управління системою ТхЗ.

Оптимізація системи управління технічним забезпеченням повинна бути спрямована на повну автоматизацію процесів планування інженерно-авіаційного і ракетно-технічного забезпечення, аналізу надійності та обліку АТ і запасів АЗУ.

На цей час управління системою ТхЗ УгрАПС чітко не визначено. Так, управління підсистемою ІАЗ здійснює заступник начальника авіації ПвК з інженерно-авіаційної служби, а управління підсистемою РТЗ - заступник командира ПвК з МТЗ. Крім того, повністю не визначено питання залучення АРЗ та підприємств промисловості до відновлення АТ і під час ОО ОУВ.

Управління системою ТхЗ включає заходи щодо організації функціонування системи, які забезпечують необхідний рівень її здатності до виконання завдань за призначенням.

Основні функції органів управління системи ТхЗ варто сформулювати як забезпечення підтримання системи ТхЗ авіаційних частин УгрАПС у готовності до застосування в особливий період.

Через підвищення динамізму діяльності всіх елементів системи ТхЗ, підвищення навантаження

на підлеглі сили, появі значних втрат у людях і техніці зростає роль органів управління у формуванні військових колективів системи.

Розміщення кадрів, здатних забезпечувати високоєфективне використання наявних АТ, АЗУ, засобів їх технічного обслуговування й ремонту, зберегти ці ресурси і виконати бойові завдання в екстремальних умовах, висувається на одне з ведучих місць серед традиційних функцій управління складними організаційними системами, до яких відноситься система ТхЗ авіації ПС (УгрАПС). Зміст, обґрунтованість, вірогідність, повнота і точність інформації повинні забезпечувати прийняття якісних рішень щодо кадрових п

Управління технічним забезпеченням авіаційних частин УгрАПС за визначеними ситуаціями дій здійснюється в єдиній системі управління Повітряних Сил.

Враховуючи перспективи розвитку авіації Повітряних Сил, пропонуємо розглянути такі шляхи оптимізації підсистеми управління:

– удосконалення пунктів управління технічним забезпеченням;

– підвищення рівня повноважень керівників структур системи ТхЗ стратегічного та оперативнотактичного рівня;

– удосконалення нормативної бази інженерно-авіаційного та ракетно-технічного забезпечення.

Щодо удосконалення пунктів управління технічним забезпеченням, необхідно виходити з двох проблем: скорочення кількості існуючих пунктів та збереження стійкого управління. Враховуючи перше, можна взагалі відмовитися від створення відокремлених пунктів управління ТхЗ, а здійснювати керівництво з пунктів управління штабу Повітряних Сил. Але головним все ж таки є збереження стійкого управління технічним забезпеченням. Досвід командно-штабних навчань та фінансування ЗС України в останні роки дозволяє стверджувати, що в системі бойового управління створення центру повітряних операцій та п'яти центрів управління і оповіщення є несвоєчасне. Тому для забезпечення стійкості та безперервності управління під час ОО ОУВ пропонуємо здійснювати управління технічним забезпеченням в єдиній системі управління з командного пункту (м. Одеса) ПвК “Південь”.

Також велика увага повинна приділятися розвитку і впровадженню високоєфективних технічних засобів управління, особливо розвитку АСУ. Звісно, таких сучасних технічних засобів управління, які знаходяться на озброєнні у збройних силах розвинутих світових держав, за короткий час отримати чи розробити неможливо, однак необхідно розпочинати переозброєння на новітні сучасні засоби АСУ, зв'язку і телекомунікації. Необхідно шукати також шляхи модернізації чи переозброєння на нові засоби зв'язку, з метою покращення таких їх характеристик як дальність дії, точність, надійність, завадостійкість і завадозахищеність.

Однією з таких систем є автоматизована система управління "Ореанда". Вона застосовується для автоматизації процесів збору, обробки інформації, виробки рішень на бойові дії, забезпечення оперативного і надійного доведення до органів управління військ (сил) наказів, завдань, контроль за їх одержанням, збору, обробки і видачі посадовим особам інформації щодо оперативної обстановки, математичного моделювання бойових дій та проведення оперативно-тактичних розрахунків.

Крім завдань щодо управління бойовими діями, АСУ "Ореанда" дозволить частково вирішити завдання щодо управління процесами ТхЗ та підвищити в цілому ефективність системи управління ТхЗ УгрАПС.

Одним із основних напрямків підвищення ефективності системи управління є постійний розвиток форм і методів роботи органів управління.

У питаннях форм і методів роботи органів управління під час бойових дій треба обов'язково враховувати таке:

– під час управління ТхЗ авіаційних частин УгрАПС повинна бути забезпечена висока оперативність управління підлеглими підрозділами. Сутність її полягає в негайному реагуванні командирів, начальників штабів й інших посадових осіб на зміни в обстановці;

– головним у діяльності бойових розрахунків пунктів управління повинно бути знання реального положення і стану підрозділів, своєчасне виявлення тенденцій до зміни обстановки і негайна реалізація висновків з її оцінки. Уточнені командиром елементи рішення у виді уточнених завдань, команд, сигналів негайно доводяться до підлеглих;

– на пунктах управління необхідно вести облік команд і розпоряджень, що віддаються з пунктів управління старших начальників, і доповідей командирів підрозділів ІАЗ і РТЗ. Це дозволить бойовим розрахункам пунктів управління весь час знати обстановку і місце розташування підрозділів ІАЗ і РТЗ і бути готовими в будь-який момент прийняти на себе управління;

– підвищення оперативності управління при існуючих технічних засобах повинно досягатися в значній мірі за рахунок організованості, злагодженості і чіткості роботи бойового розрахунку пунктів управління, а також досконалості застосовуваних методів роботи;

– під час збору інформації треба встановлювати чітке її розподілення за видами як при використанні ЕОМ, так і ручним способом.

Другий спосіб поряд з централізованим припускає і децентралізоване збирання інформації. Недопущення дублювання інформації її службами і робочими групами вимагає чітко налагодженого обміну інформацією між ними.

Покращення підготовки особового складу органів управління ТхЗ також не менш важливий захід щодо підвищення ефективності системи управління.

Висновки

Дослідження, які проведені на навчаннях, показують, що існуюча система управління ТхЗ в авіації Повітряних Сил не відповідає сучасним вимогам, які висуваються до управління.

Одним з основних шляхів вирішення цієї проблеми є розроблення, створення й широке впровадження в систему управління ТхЗ космічних інформаційних систем. Вони можуть відіграти велику роль під час збирання, оброблення і аналізування інформації на етапі прийняття рішення щодо організації ТхЗ бойових дій авіаційних частин УгрАПС.

Список літератури

1. Военный энциклопедический словарь. – М.: Воениздат, 1986. – 344 с.
2. Боевое применение тактической авиации ОВС НАТО в обычной войне. – М.: 1988. – 136 с.
3. Бабич В.Б. Действительные результаты войны в Персидском заливе / В.Б. Бабин // Зарубежное военное обозрение. – 1996. – № 9. – С. 30 – 34.
4. Краснов А.Б. Авиация в югославском конфликте / А.Б. Краснов // Военная мысль. – 1999. – № 5. – С. 71 – 74.
5. Захаров А.Н. Операция "Лис пустыни". Развитие стратегии и оперативного искусства / А.Н. Захаров // Военная мысль. – 1999. – № 5. – С. 67 – 70.

Надійшла до редколегії 11.01.2012

Рецензент: канд. техн. наук, проф. Ю.І. Миргород, Харківський університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків.

РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ПОВЫШЕНИЮ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГРУППИРОВКИ АВИАЦИИ ВОЗДУШНЫХ СИЛ

П.О. Скоренький

В статье предложен порядок функционирования системы технического обеспечения группировки авиации Воздушных Сил. Предоставлены возможные пути модернизации системы управления техническим обеспечением.

Ключевые слова: система технического обеспечения, оптимизация системы управления.

TO RECOMMENDATION ON THE INCREASE OF EFFICIENCY OF THE USE OF GROUPMENT OF AVIATION OF AIRCRAFTS

P.O. Skoren'kiy

The order of functioning of the system of the technical providing of groupment of aviation of Aircrafts is offered in the article. The possible ways of modernization of control the system technical providing are given.

Keywords: system of the technical providing, optimization of control the system.